

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΛΑΡΙΣΣΑΣ

Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Ορισμός της Οικονομίας
Ανάγκες
Αγαθά & Υπηρεσίες
Καταμερισμός των έργων
Αξία
Ανταλλαγή και Χρήμα
Αγορά

Κοινωνικοί Θεσμοί και Οικονομικό Κύκλωμα
Συντελεστές παραγωγής

Οικονομικό Πρόβλημα: Σπανιότητα
Κόστος ευκαιρίας
Ζήτηση
Προσφορά
Ισορροπία

Ελαστικότητα
Μορφές Αγοράς

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ορισμός της οικονομίας**

Ο στόχος της οικονομίας είναι η αποτελεσματική ικανοποίηση των ανθρώπινων αναγκών από τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους – πλουτοπαραγωγικές πηγές

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ανάγκες**

**Οι οικονομικές ανάγκες
Ιδιότητες των οικονομικών αναγκών**

- α) Εξέλιξη
- β) Πολλαπλασιασμός
- γ) Ο κορεσμός των ανθρώπινων επιθυμιών
(φθίνουσα χρησιμότητα)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Αγαθά & Υπηρεσίες**

- Ελεύθερα αγαθά
- Οικονομικά αγαθά

Διακρίσεις των οικονομικών αγαθών

A. Μορφή και υπόσταση των αγαθών:

1. Υλικά
2. Άυλα

B. Κριτήριο ή διάρκεια χρησιμοποίησης των αγαθών:

1. Διαρκή: πολλές χρήσεις
2. Καταναλωτά: μία χρήση

Γ. Σκοπός χρησιμοποίησης των αγαθών:

1. Κεφαλαιουχικά: χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία άλλων προϊόντων
2. Καταναλωτικά: είναι τα ίδια τελικά προϊόντα

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Καταμερισμός των έργων**

Είναι το φαινόμενο κατά το οποίο κάθε άτομο απασχολείται με την παραγωγή ή προσφορά κάποιων συγκεκριμένων προϊόντων ή υπηρεσιών, ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει αγαθά και υπηρεσίες, στην παραγωγή των οποίων δε συμμετέχει

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Αξία**

Αξία χρήσης και ανταλλακτική αξία

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ανταλλαγή και Χρήμα**

Χρήμα είναι οτιδήποτε η κοινωνία αποδέχεται ως γενικό μέσο ανταλλαγής των αγαθών.

Τιμή ενός αγαθού είναι η αξία του σε ανταλλακτικές μονάδες.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Αγορά**

Η έννοια της αγοράς είναι διπλή, περιλαμβάνει:

1. Όλα εκείνα τα **μέσα** με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μια αγοραπωλησία.
2. Όλους τους σχετικούς **χώρους** που γίνονται οι αγοραπωλησίες

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Κοινωνικοί Θεσμοί**
  1. Νοικοκυριά
  2. Επιχειρήσεις
  3. Κράτος

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Παραγωγικές δυνατότητες μιας οικονομίας & Συντελεστές παραγωγής**

Παραγωγικές δυνατότητες: το σύνολο των προϊόντων που έχει τη δυνατότητα να παράγει κάθε οικονομία, μέσα σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο

Συντελεστές Παραγωγής:

- Εργασία
- Έδαφος
- Κεφάλαιο
- Επιχειρηματικότητα

Οικονομικό κύκλωμα: περιλαμβάνει το σύνολο των σχέσεων που δημιουργούνται μεταξύ των βασικών μονάδων ενός οικονομικού συστήματος, και δείχνει τις ροές αγαθών, παραγωγικών συντελεστών και χρήματος

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Παραγωγικές δυνατότητες μιας οικονομίας & Συντελεστές παραγωγής**

Τομείς Παραγωγής

α) *Πρωτογενής τομέας*: περιλαμβάνει τις οικονομικές δραστηριότητες που έχουν σαν αντικείμενο τη συγκομιδή αγαθών που παρέχει η φύση

β) *Δευτερογενής τομέας*: περιλαμβάνει τις οικονομικές δραστηριότητες που έχουν σαν αντικείμενο την επεξεργασία ή μεταποίηση της παραγωγής του πρωτογενούς τομέα

γ) *Τριτογενής τομέας ή τομέας υπηρεσιών*: περιλαμβάνει τις οικονομικές δραστηριότητες που έχουν σαν αντικείμενο την παραγωγή υπηρεσιών

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Οικονομικό πρόβλημα – Σπανιότητα**

Το κύριο οικονομικό πρόβλημα προέρχεται από τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ του πλήθους των αναγκών, που οι άνθρωποι επιδιώκουν να ικανοποιήσουν, και του περιορισμένου όγκου των αγαθών (ή πόρων), που υπάρχουν για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Κόστος Ευκαιρίας**

Το κόστος ευκαιρίας (ΚΕ) ενός αγαθού αποτελείται από την αξία των αγαθών που θυσιάστηκαν για την παραγωγή του.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ζήτηση**

Προκύπτει από τις ανάγκες των καταναλωτών για αγαθά και υπηρεσίας

Νόμος της ζήτησης

Όταν η τιμή ενός αγαθού μειώνεται, αυξάνεται η ζητούμενη ποσότητα και, όταν η τιμή του αυξάνεται, τότε μειώνεται η ζητούμενη ποσότητα, όταν οι λοιποί προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*).

Υπάρχει, δηλαδή, μια αρνητική σχέση μεταξύ της τιμής του αγαθού και της ζητούμενης ποσότητας

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ζήτηση**

Οι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης

α) Οι προτιμήσεις των καταναλωτών

β) Το εισόδημα των καταναλωτών

γ) Οι τιμές άλλων αγαθών. Η ζήτηση ενός αγαθού δεν είναι ανεξάρτητη της μεταβολής των τιμών άλλων αγαθών. Τα αγαθά σύμφωνα με το βαθμό συσχέτισης μεταξύ τους διακρίνονται σε i) υποκατάστατα και σε ii) συμπληρωματικά

δ) Οι προβλέψεις των καταναλωτών σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών και των εισοδημάτων

ε) Ο αριθμός των καταναλωτών

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Προσφορά**

Προσφορά ενός αγαθού ονομάζουμε την ποσότητα του αγαθού, την οποία οι επιχειρήσεις παράγουν και επιθυμούν να διαθέσουν στην αγορά σε διάφορες τιμές και για ορισμένη χρονική περίοδο.

Νόμος της προσφοράς

Όταν αυξάνεται η τιμή ενός αγαθού αυξάνεται η προσφερόμενη ποσότητά του, ενώ όταν μειώνεται η τιμή ενός αγαθού τότε μειώνεται η προσφερόμενη ποσότητά του, όταν οι άλλοι προσδιοριστικοί παράγοντες της προσφοράς παραμένουν σταθεροί.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Προσφορά**

Προσδιοριστικοί παράγοντες προσφοράς

- α) Οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών ή το κόστος παραγωγής του αγαθού
- β) Το επίπεδο της τεχνολογίας
- γ) Οι καιρικές συνθήκες για τη γεωργική παραγωγή
- δ) Οι τιμές των άλλων αγαθών
- ε) Οι προβλέψεις των παραγωγών
- στ) Ο αριθμός των επιχειρήσεων

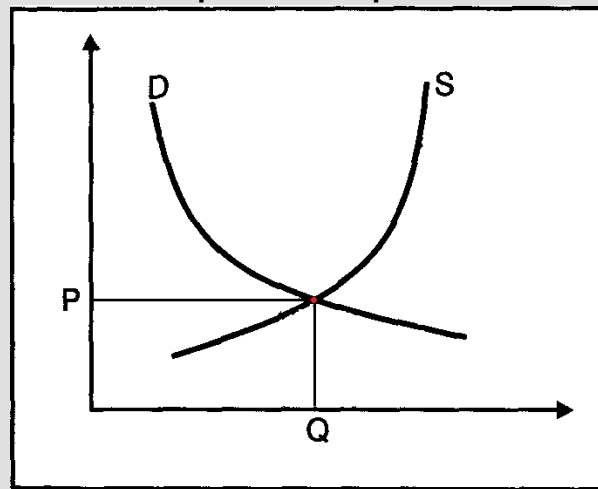
ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ισορροπία**

Είναι μια κατάσταση στην οποία οι επιθυμίες των πωλητών και των καταναλωτών δεν παρουσιάζουν τάση αλλαγής.

Τιμή ισορροπίας P_0 : είναι εκείνη στην οποία η ζητούμενη ποσότητα είναι ίση με την προσφερόμενη ποσότητα.

Ποσότητα ισορροπίας Q_0 : είναι η ποσότητα που αντιστοιχεί στην τιμή ισορροπίας

Πλεόνασμα υπάρχει κάθε φορά που η τιμή είναι μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας.
Έλλειμμα υπάρχει κάθε φορά που η τιμή είναι μικρότερη από την τιμή ισορροπίας.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ελαστικότητα**

Ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή ονομάζεται το μέτρο του βαθμού αντίδρασης της ζητούμενης ποσότητας ενός αγαθού σε μια δεδομένη μεταβολή της τιμής, όταν οι άλλοι προσδιοριστικοί παράγοντες της ζήτησης παραμένουν σταθεροί.

Ελαστική = μεταβολή της τιμής κατά ένα ποσοστό μεταβάλλει αντίστροφα την ποσότητα κατά μεγαλύτερο ποσοστό π.χ. αυτοκίνητα

Ανελαστική = μεταβολή της τιμής κατά ένα ποσοστό μεταβάλλει αντίστροφα την ποσότητα κατά μικρότερο ποσοστό π.χ. φάρμακα

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Ελαστικότητα**

Εισοδηματική ελαστικότητα: είναι ένα μέτρο το οποίο δείχνει το βαθμό αντίδρασης των καταναλωτών στις μεταβολές του εισοδήματος, με την προϋπόθεση ότι η τιμή του αγαθού που εξετάζουμε παραμένει σταθερή.

Ελαστικότητα προσφοράς: είναι ένα μέτρο του βαθμού αντίδρασης των παραγωγών-πωλητών σε μια μεταβολή της τιμής όταν οι άλλοι προσδιοριστικοί παράγοντες της προσφοράς παραμένουν σταθεροί.

Σταυροειδής ελαστικότητα: είναι η επίπτωση στην ζητούμενη ποσότητα ενός αγαθού από την διαφοροποίηση της τιμής ή της ζήτησης ενός ανταγωνιστικού προϊόντος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

- **Μορφές Αγοράς**

Χαρακτηριστικά	Πλήρης Ανταγωνισμός	Μονοπωλιακός Ανταγωνισμός	Ολιγοπώλιο	Μονοπώλιο
Αριθμός επιχειρήσεων του κλάδου	Πολλές	Πολλές	Λίγες	Μία
Προϊόν	Πανομοιότυπο	Διαφοροποιημένο	Πανομοιότυπο ή διαφοροποιημένο	Πανομοιότυπο ή διαφοροποιημένο
Περιορισμοί εισόδου	Κανένας	Χαμηλά	Μέτριου επιπέδου	Υψηλού επιπέδου
Έλεγχος των τιμών από την επιχείρηση	Κανένας	Μερικός	Σημαντικού βαθμού	Σημαντικού βαθμού